UKI ARKKITEHDIT

ESTEETTÖMYYSSELVITYS

15.1.2026

SISÄLLYSLUETTELO

1.1 Yleistä ... 3
1.2 Saapuminen rakennukseen ... 3
1.3 Ulkoalueet ... 4
1.4 Sisäänkäynnit ... 4
1.5 Ovet ... 5
1.6 Esteetön wc ja peseytymistilat ... 5
1.7 Sisäiset kulkuväylät ... 5
1.8 Porrashuoneet ... 6
1.9 Hissit ... 6
1.10 Kulkuväylät rakennuksen sisällä ... 6
1.11 Opasteet, induktiosilmukat ... 7
1.12 Henkilökuntatilat ... 7

1.1 Yleistä

Esteettömyys on ollut keskeinen lähtökohta suunnittelussa ja se on huomioitu kautta linjan, aina kulkureiteistä ja ovista opastukseen ja palveluihin asti. Esteettömyydessä huomioidaan liikkumisen esteettömyys, aistiesteettömyys, näkemisympäristön esteettömyys, kuulemisympäristön esteettömyys, ymmärtämisen esteettömyys sekä saavutettavuus ja yhdenvertaisuus. Kaikki käyttäjät, sekä asiakkaat, että henkilökunta voivat liikkua ja asioida sekä rakennukseen, että sen ympäristössä sekä itse rakennuksissa turvallisesti ja sujuvasti. Sisääntulossa on riittävä valaistus. Rakennuksen vieressä on joukkoliikenteen keskittymä (linja-autoliikenteen asema), josta on hyvä jalankulkuyhteys sote-keskukseen.
Pysäköintilaitoksesta saapuvien on mahdollista siirtyä maanalaisen kerroksen kautta esteettömästi ja säältä suojassa soterakennukseen. Pyöräpaikat ovat pääosin pysäköintilaitoksessa sekä maanalaisessa pysäköintikerroksessa. Kerrosten välillä on esteettömät hissit myös pysäköintilaitoksessa. Lumen kasaaminen ei aiheuta häiriötä esteettömälle liikkumiselle.

1.2 Saapuminen rakennukseen

Sote-keskus sijaitsee Rykmentin puistotien linja-autoaseman vieressä. Tämä on joukkoliikenteen käyttäjien tärkeä yhteys sote-keskukselle, ja jalankulkuyhteys asemalta rakennuksen pääovelle on sujuva ja turvallinen. Sote-keskuksen julkisivun sisäänveto tarjoaa suojaisan odotustilan linja-autoa odottaville ja ravintola-/kahvilapalvelut palvelevat pidempiäkin odotusaikoja.
Linja-autoa odottaville on rakennuksen sisätiloissa kadun puolella odotustila sekä linja-autokuljettajille wc-tila.
Saapuminen piha-alueelta pääsisäänkäynnistä on esteetön. Suunnittelussa on erityisesti kiinnitetty huomiota siihen, ettei sisäänkäynnin yhteydessä piha-alueilla ole luiska- tai porrasrakenteita. Iltakäyttöön tarkoitetusta tien viereisestä ulko-ovesta on esteetön reitti (tasonostin).
Maanalaisesta pysäköintikerroksesta on esteetön reitti sisätiloihin ja liikuntaesteisten pysäköintipaikat on sijoitettu lähelle pysäköintilaitoksen uloskäyntejä.

Rakennuksen sisäänkäynti sekä kulkureitit ovat valaistu häikäisemättömällä valaistuksella. Kulkureittien pinnoite on märkänäkin luistamaton ja kova.

1.3 Ulkoalueet

Piha-alueella oleva rajattu terapiapiha on suunniteltu esteteettömyysvaatimukset huomioiden niin materiaalien kuin pinnanmuotojen osalta. Kasvillisuus toimii ohjaavana ja rajaavana elementtinä, eikä vaikuta negatiivisesti esteettömyyteen.
Roska-astioita on riittävä määrä ja ne on sijoitettu asianmukaisesti. Ulkoreittien varrella ei ole luiskia eikä portaita.
Ensimmäisen kerroksen sisäänveto luo linja-autoa odottaville rauhallisen odotustilan ja kaareva seinälinja 1.krs:ssa ohjaa jalankulkijan pääsisäänkäynnin luo.

1.4 Sisäänkäynnit

Rakennuksen kaikilla pääkulkureiteillä on automaattiovet ja sisääntulot ovat esteettömät. Pääsisäänkäynti on selkeästi erottuva ja helposti havaittava. Pääsisäänkäynnin edessä on riittävästi tilaa esteettömälle saapumiselle. Sekä pääsisäänkäynti, että asiakasliikenteelle tarkoitetut sisäänkäynnit kadun puolella ovat rakennuksen arkadin suojassa. Sisäänkäyntien valaistus on häikäisemätön. Sisäänkäyntien varusteiden käyttökorkeus on 900-1000 mm ja ne erottuvat selkeästi taustastaan. Pääsisäänkäynnin tuulikaappi on esteetön ja siihen mahtuu 1500 mm pyörähdysympyrä. Pääsisäänkäynnin tuulikaapissa on apuvälineitä varten säilytysalue.

Aulatilat on mitoitettu palvelemaan saapuvaa, lähtevää ja läpikulkevaa asiakasliikennettä saattajineen. Tuulikaapilta on helposti havaittavissa palvelupiste, joka sijaitsee n. 15 m päässä pääsisäänkäynnistä. Palvelupiste on suunniteltu huomioiden asiointi pyörätuolilla tai istuen. Aulan lattiamateriaali on märkänäkin luistamaton, tasainen pinta, joka erottuu hyvin seinistä ja kalusteista. Lattiamateriaalin eri sävyillä on erotettu kulkureitti ja odotusalueet toisistaan. Aulassa on itseilmoittautumisautomaatteja, joita pystyy käyttämään esteettömästi. Aulassa on istumapaikkoja, säilytyskaappeja sekä sermein suojattu kela-taksin tilauspaikka. Taksin pysäköintipaikalle on aulasta suora näköyhteys.

Geriatrian päivätoiminta on sijoitettu pääsisäänkäynnin läheisyyteen, ja rajatulle terapiapihalle on sieltä lyhyt esteetön yhteys. Opastuksessa on huomioitu kuulo- ja näköesteiset henkilöt. Pääasiallinen odotus tapahtuu ensimmäisessä kerroksessa, josta asiakas ohjautuu muihin tiloihin. Jokaiseen tilaan on riittävä ja selkeä opastus.

1.5 Ovet

Ensimmäisen kerroksen ~~sivu~~käytävien ovet pidetään pääsääntöisesti aina auki. Ylemmissä kerroksissa ~~sivu~~käytävillä ei ole ovia, mitä tekee liikkumisesta sujuvaa. Kaikki ovet täyttävät esteettömyysvaatimukset: ovet ovat kynnyksettömiä ja niiden vapaa leveys on vähintään 850 mm. Ovien vieressä on vapaata tilaa avautumispuolella yli 400 mm, jolloin painiketta voi käyttää myös pyörätuolista. Asiakastilojen ovet ovat käsikäyttöisiä. Käsikäyttöiset ovet ovat käytettävissä yhdellä kädellä. Esteettömän wc-tilan puolella on vaakavedin oven sisällä saranapuolella. Ovien ja seinien välillä on tummuuskontrasti ja lasiovipinnat merkitään kontrastimerkinnöin.

1.6 Esteetön wc ja peseytymistilat

Esteettömät WC-tilat suunnitellaan noudattaen Valtioneuvoston asetusta esteettömyydestä 241/2017. Kulku WC-tilaan opastetaan selkeästi. Jokaisesta kerroksesta löytyy esteetön WC. Liikuntaesteisten wc-tilat ovat joko molemmin puolin käytettäviä (1kpl/kerros) tai yksipuoleisia (2 kpl/kerros) ja ne ovat sukupuolineutraaleja. Kulku WC-tilaan opastetaan selkeästi. Esteettömissä wc- ja pesutiloissa käytetään riittävän leveitä ovia. Ovissa on vaakasuuntainen tukivedin saranareunan puolella. Esteettömiin wc-tiloihin mahtuu 1500 mm pyörähdysympyrä. WC-istuimen molemmin puolin on nousutukikaiteet. Käsienpesualtaiden alla on riittävästi tilaa myös pyörätuolinkäyttäjälle. Varusteet asennetaan esteettömästi. Tiloissa on kutsupainikkeet. Materiaalit ovat mattapintaisia heijastamattomia ja valaistus häikäisemätöntä. Suihkullisessa wc-tilassa lattiakallistus ei aiheuta kaatumisvaaraa. Yksi wc-suihkutila on mahdollista merkitä myös sukupuolineutraaliksi.
Henkilökunnan pukutilojen yhteydessä on yksi esteetön WC-/suihkutila.

1.7 Sisäiset kulkuväylät

Tilaratkaisujen esteettömyys on huomioitu suunnittelussa ja tiloissa on riittävästi liikkumatilaa myös liikuntarajoitteisille henkilöille. Kulkuväylät soveltuvat apuvälineitä käyttäville. Käytävien valaistus ei häikäise. Käytävät eivät alita 1500 mm leveyttä rakennuksen niissäkään osissa, joissa on vain henkilökuntaa. Sisääntulokerroksessa käytetään käsijohteita. Sivukäytävillä on levähdyspaikkoja 1 kpl / 5 m.

1.8 Porrashuoneet

Kaikki asiakasliikenteelle tarkoitetut portaat ovat helppokulkuisia. Askelmat ovat umpinaiset, niiden nousu on enintään 160 mm ja etenemä 300 mm. Portaat on varustettu lepotasoilla. Portaiden alussa ja lopussa on porrassyöksyjen alkamisesta varoittavat huomioalueet. Portaisiin on lisätty kontrastiraidat ja harkittu värimaailma tukee tiloissa orientoitumista. Portaissa on riittävä, häikäisemätön valaistus. Mahdolliselle yksityiselle lääkäriasemalle johtava porrasyhteys tehdään esteettömäksi tasonostimen avulla.

1.9 Hissit

Hissit ovat EN 81-70-2017 esteettömyysstandardin mukaisia. Asiakashissit on sijoitettu niin, että yhteydet kerroksista toiseen liikkuen ovat mahdollisimman lyhyitä. Kerrosten odotustilat sijaitsevat aina hissien välittömässä läheisyydessä.

Hissit ovat esteettömiä. Yksi hissi toimii operaatiohissinä turvallisine etutiloineen, jolloin liikuntarajoitteisten on turvallista poistua rakennuksesta. Oven edustalla oleva aulatila on riittävä kohtisuoraan poistumista varten. Hissien peilit ovat vähintään 300 mm lattiasta. Hissien painikkeet sijoitetaan 900-1100 mm korkeudella lattiasta ja 400 mm sisäkulmista. Hisseissä on käsijohteet 700mm ja 900mm korkeudella. Painikkeissa käytetään kohokuvioita. Hissit varustetaan ääniopastuksella ja äänimajakoilla.

1.10 Kulkuväylät rakennuksen sisällä

Julkiseen käyttöön tarkoitetut tilat, kuten kahvila/ravintola ja Tuusulan tilat on sijoitettu pääaulan yhteyteen. Kahvila/ravintola sijaitsee sisääntuloaukiolta katsottuna näkyvällä paikalla pääsisäänkäynnin vieressä. Apuvälineiden palautus tapahtuu joko ensimmäisen kerroksen aulassa tai kellarissa, johon on suora hissiyhteys aulasta ja esteetön yhteys pysäköintikannen alaisesta tilasta.

Portaiden yhteydessä on käsijohteet sekä 900 mm, että 700 mm korkeudella ja ne jatkuvat myös lepotasoilla sekä 300 mm syöksyn alkamis- ja loppumiskohdan ohi. Käsijohteesta saa tukevan otteen ja siinä pystyy liu'uttamaan kättä.

Kaikkiin henkilökunnan työ-, kokous-, tauko- ja sosiaalitiloihin on esteetön pääsy. Opastusratkaisut suunnitellaan esteettömyysvaatimukset huomioiden suunnitteluprosessin edetessä.

1.11 Opasteet, induktiosilmukat

Opastusjärjestelmän tavoitteena on selkeys ja katkeamaton visuaalinen ketju, ja siinä huomioidaan toimimisesteiset henkilöt. Tekstiopasteiden oikeanlaiseen tekstikokoon ja kontrastiin kiinnitetään huomiota, opasteet valaistaan ja vältetään heijastuksia.

Aulatiloissa, kokous- ja kokoontumistiloissa, jotka on tarkoitettu yli 15–20 henkilölle, sekä yleisön palvelutiloissa on kansainvälisellä standardoidulla induktiosilmukan symbolilla (IEC 60118-4:2014) merkityt induktiosilmukat sekä kuuluvuuskartat.
Pääsisäänkäynnit, info, hissit ja Itseilmoittautumisautomaatit varustetaan äänimajakoilla, jotka aktivoituvat asiakkaan mobiililaitteen bt-signaalista. Opastusääninä majakoissa käytetään tallennettua puheääntä.
Induktiosilmukoita asennetaan tilavaatimuskorteissa määriteltyihin tiloihin. Pääsääntöisesti yleisötilat, kuten kokoontumis- ja aulatilat, tullaan varustamaan vaiheensiirtotyyppisin induktiosilmukoin ja kaksikanavaisin vahvistimin. Induktiosilmukkavahvistimet liitetään äänentoisto- ja poistumiskuulutusjärjestelmään. Jatkosuunnittelussa tarkennetaan induktio-järjestelmien toteutusvaihtoehtoja (kiinteät silmukat tai Auracast-järjestelmä). Siirrettäviä paikallisinduktiolaitteita sijoitetaan mm. infon, ensiavun ja terveysaseman ilmoittautumisen palvelupisteisiin.

1.12 Henkilökuntatilat

Kaikkiin henkilökunnan työ-, kokous-, tauko- ja sosiaalitiloihin on esteetön pääsy. Henkilökunta käyttää pääasiassa asiakkaiden kanssa samoja esteettömiä WC-tiloja, joiden lisäksi sosiaalitiloissa on vain henkilökunnan käytössä olevat esteettömät WC-suihkutilat ja pukeutumistilat. WC-suihkutilassa ja pukutilassa kaikki varusteet ja kalusteet ovat esteettömästi käytettäviä. Esteettömien pukukaappien edessä ei ole penkkiä. Kaapit ovat istumakorkeudelta käytettäviä, helposti yhdellä kädellä avattavia ja selkeästi numeroituja. Kalusteiden lähelle pääsyä helpotetaan niiden alle jäävällä jalkatilalla. Henkilökunnan taukotiloissa on mikroaaltouuni myös työtason korkeudella.